

Diagnostiikkakeskus	MENETTELYOHJE	Versio: 16	s. 1/3
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 25.4.2024	
Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen			

Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen

Kirjaaminen

NH3AA Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen (**NH3YA** ilman lausuntoa)

- käytetään, kun kaikki kuvat otetaan makuulla/istuen (ei-kuormittaen)

NH3EA Jalkaterien kuormitustutkimus, natiiviröntgen (**NH6YA** ilman lausuntoa)

- käytetään, kun molemmat jalkaterät ovat samassa AP-kuvassa ja yksikin kuvista on otettu seisten. Puolisuus: molemmat puolet. Jos jalkaterät kuvataan erikseen, ne myös kirjataan erikseen ja arkistoidaan omilla ac-numeroillaan.

NH3FA Jalkaterän kuormitustutkimus, natiiviröntgen (**NH7YA** ilman lausuntoa)

- käytetään kuvattaessa oikea tai vasen jalkaterä seisten

Ota huomioon

Maaten voidaan kuvata:

- jos jalassa on kipsi
- akuutit traumat ja niiden kontrollit.

Seisten kuvaus:

- paino on tasaisesti molemmilla jaloilla. Jalkojen ei tarvitse olla rinnakkain.

Reuma- tai muu artriittikuvaus:

- kuvataan molemmat jalkaterät, vaikka vain yhtä puolta pyydetään.

Pyydetty molemmat jalkaterät:

- kuvataan oikea ja vasen erikseen

Varvasmurtuma:

- kuvataan kipeä varvas

AP:n tilalla voidaan kuvata AP-aksiaali.

- Jos kyseessä on varpaaseen paikantuva ongelma, esim. osteomyeliitti, otetaan kohdenne-
tut kuvat varpaasta. Traumaindikaatiolla kuvataan myös koko jalkaterä.

Diagnostiikkakeskus	MENETTELYOHJE	Versio: 16	s. 2/3
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 25.4.2024	
Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen			

Projektiot

16-vuotta täyttänyt, jalkaterä

Peruskuvaus		Seisten, jos mahdollista AP: seisten kuvauksessa voidaan käyttää 10-15° posteriorista kippausta (kohti kantapäätä) Sivu Viisto: maaten
Traumat ja kipsikontrollit		AP Sivu Viisto
Reuma tai muu artriitti, ns. "reumajalkaterät" (myös kihti ja psoriasis) Aina molemmat jalkaterät, jotka kuvataan erikseen.		Kuten peruskuvaus
Hallux valgus	Ennen leikkausta	AP oireinen puoli seisten. Paino tasaisesti molemmilla jalkaterillä. Suoralla putkella tai 15° kippaus kohti kantapäitä. Jos aikaisempia jalkateräkuvia ei ole, kuvataan kuten peruskuvaus.
	Leikkauksen jälkeen	Seisten, jos mahdollista AP Viisto

16-vuotta täyttänyt varvas

Peruskuvaus	AP Viisto Sivu

Alle 16-vuotias, jalkaterä

Peruskuvaus (krooninen vaiva)	Seisten, jos mahdollista AP Sivu
Trauma tai muu akuutti kiputila	AP Viisto
Reuma tai muu artriitti, ns. "reumajalkaterät" (ei proriasis) Aina molemmat jalkaterät, jotka kuvataan erikseen	10-vuotiaat ja sitä nuoremmat: AP , maaten Yli 10-vuotiaat: AP ja viisto (molemmat maaten)
Kampurakuvaus molemmat puolet, jotka kuvataan erikseen	Seisten AP Sivu Jos pyydetty myös nilkat: Molemmat nilkat AP yhdellä eksponoinnilla (oma ac-numero).

Alle 16-vuotiaat, varvas

Peruskuvaus	AP Sivu

Diagnostiikkakeskus	MENETTELYOHJE	Versio: 16	s. 3/3
Radiologia	Natiivi	Voimaantulopäivä: 25.4.2024	
Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen			

Kuvaustekniikka

Kuvausjännite	16-vuotta täyttäneet: 50–55 kV Alle 16-vuotiaat: 45–55 kV Reumapotilaan kuvauksessa, myös traumassa, käytetään normaaleista kuvausarvoista poiketen matalampaa kV:a ja korkeampaa mAs:a.
Fokus	Pieni
Hila	Ei käytetä

Liittyvät ohjeet

Diagnostiikkakeskus, radiologian ohjeistus

- Natiiviröntgentutkimusten yleisohje
- Lapsen luustoröntgen (ent. murtumaseula)
- Jalkaterän ja varpaiden natiiviröntgen, hyvän kuvan kriteerit
- Jalkaterän ja varpaiden anatomia, natiiviröntgen
- Jalkaterän natiiviröntgen, projektioita

Lisätietoja antaa

[Natiiviohjeitiimi ja prosessinomistaja](#)

Laatija: Merja Wirtanen

Muut laatijat: Henna Heldt; Riitta Hautamäki; Aki Kotipelto; Hanna Pietikäinen; Anu Peräniemi; Annastiina Välisuo

Liittyä tutkimuksiin:

Liittyä tutkimusryhmään:

Lisätieto: Muutettu lisätietojen antaja, linkit katkaistu.

Jakelu, Eetteri: Radiologia > Natiivitutkimukset > Ohjeet omalle henkilökunnalle > 1_Natiivikuvantamisen ohjeet > 6_Ala-
raajojen natiiviröntgentutkimukset

internet: Tutkimusohjekirja > Radiologia